

havde mange Omstændigheder og maatte henvende sig til Hestehandlere desangaaende. Da man nu maa ønske, at Storfledelen af Hartkorsbrugerne maa have Hestetillæg og at det kun maa være under særegne Omstændigheder, at Hestetillæg ikke finder Sted, saa finder jeg en Opmuntring til Hesteavlens Fremme i at Communerne saaledes skulle skaffe disse Heste tilveie, og jeg troer vist ikke, der vil være Noget til Hindrer derfor. Med Hensyn til at der skulde være modt Chicaner, og da Hesteudrederne her i Salen ere blevne opfordrede til at yttre sig derover, saa kan jeg jo for mit Vedkommende vistnok ikke nægte, at der stundom har fundet Banfæligheder Sted i den Tid, jeg har udredt Heste; men det har især været Tilfældet, naar jeg ikke selv har havt Hesten, men har maattet kjøbe den, og maaffee jeg virkelig ogsaa selv kan have været udsat for, at Hesten ikke har været saa god, naar jeg har ladet en Hestehandler stille den. I den senere Tid, da jeg har lagt mere Vind paa Hestetillæg, har jeg i Almindelighed selv stillet Hesten til Regimentet, og naar jeg selv har stillet Hesten til Regimentet og bemærket, at jeg indestod for Hesten, saa har Regimentet altid modtaget den, og sendt mig den indbrændt tilbage, saa jeg troer, at Forholdet vil stille sig saaledes for Communerne, at de vel maa kunne træde i umiddelbar Forbindelse med Regimentet, og naar de gjøre det og have Kundskab om, hvad der egentlig fordres, ville de ikke møde saadanne Chicaner eller andre Bryderier af nogen væsentlig Betydning. Thi det maa jo være i Regimentets Interesse at faae slike unge Heste, som ikke ere gaaede fra Mand til Mand, men komme directe fra deres Fødested, og jeg har lagt Mærke til, at der heller aldrig fra Regimentets Side er modt nogen Indvending, naar man har været overbevist om, at Udrederen selv har tillagt Hesten, og den ikke har nogen væsentlig Feil. Det er altsaa af disse Grunde, jeg vil stemme for Lovforslaget nu, rigtignok med det Haab, at naar den nye Armeeargansattion kommer istand, at det da kan ordnes paa en anden Maade. Men jeg troer ikke, at man skal have saa stor Ungsikkerhed ved at gaae ind derpaa nu, som af flere ærede Talere er yttret; derfor har jeg

villet erklære, hvorfor jeg vil stemme mod Lovforslaget.

Orsted: En æret Taler har sagt, at jeg ikke var i fuldkommen Overensstemmelse med mig selv, naar jeg paaberaabte mig, at der ikke var nogen Ulighed deri, at det tilfældigvis kunde hændes sig, at et District kunde komme til at udrede Heste oftere end et andet, og derhos paaberaabte mig, at Districterne vare af den Betydning, at Byrden ikke kunde blive stor. Jeg maa derved bemærke, at det var en tilfældig Ulighed, jeg indrommede, men ikke en retlig. Naagtet Byrden, forsaavidt det kan kaldes Byrde at have disse Heste, fordeles lige paa Districterne, kunne Tilfældigheder, som indvirke paa alle menneskelige Forhold, og som ingen Lov kan forebygge, bevirke, at et District oftere kan komme til at anskaffe en ny Hest end et andet. Men med Hensyn til den factiske Ulighed yttrede jeg, at denne Sag ikke var af nogen stor Betydning, da Districterne, som havde forpligtet sig til at vedligeholde Hestene, vare saa store. Jeg troer, at der er fuldkommen Overensstemmelse mellem de forskjellige Uttringer. Men jeg troer isvrigt, at det practisk vil stille sig saaledes, at en enkelt Mand paatager sig Færen; men han gjør det jo frivilligt, og altsaa kan der ikke være noget at sige derpaa. Communerne ville i Reglen underhandle med en enkelt Mand, som paatager sig Hestenes Underholdning og Remontering, og det gjør han for den Sum, der ved Loven bliver tilstaaet Kommunen, mulig ogsaa for noget ringere; han vil kunne gjøre det, naar han ikke er forarmet, naar han er en virkelig Landbruger; thi den Fare han staaer i, at Hesten kan forkomme, at der tilføder den en Ulykke, er netop den samme Fare, han staaer i ved sine egne Heste, og den Hest, han saaledes overtager, erstatter ham væsentlig en egen Hest, og jeg troer ikke, at der vil møde Banfæligheder derved. Forsaavidt der er Spørgsmaal om, hvem Eiendomsretten tilkommer over Hestene, saa er det maaffee efter den Tingenes Orden, som nu skal indtræde, mindre klart, end efter den hidtil gjældende Ret. Men jeg troer dog, at Spørgsmaalet om, hvem Eiendomsretten er hos, er kun en Ord-